

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ
першого (бакалаврського рівня) рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 Облік і оподаткування
галузь знань 07 Управління та адміністрування**

Полтава 2024

Програма атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування, набору 2024 року

ВНЕСЕНО кафедрою обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету 02 вересня 2024 р., протокол № 1.

Розробники:

1. Наталія КАНЦЕДАЛ, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування
2. Людмила ЯЛОВЕГА, к.е.н., доцент, гарант ОПП Облік і оподаткування
3. Тетяна ПРИЙДАК, к.е.н., доцент, голова Ради з якості спеціальності Облік і оподаткування
4. Ольга ЛЕГА, к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів

СХВАЛЕНО на засіданні ради з якості вищої освіти спеціальності Облік і оподаткування
02 вересня 2024 р., протокол № 1

ЗМІСТ

ВСТУП	ст. 4
ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	13

ВСТУП

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування (далі – освітня програма) здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН від 19.11.2018 р., № 1260), освітньої програми, навчального плану та робочого навчального плану.

Технічне забезпечення атестації здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті та програмою атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Згідно з програмою атестації, формою атестації здобувачів вищої освіти є атестаційний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю. Метою проведення якого є оцінка сформованості програмних компетентностей та рівня досягнення результатів навчання здобувачів вищої освіти на завершальному етапі навчання відповідно до вимог освітньої програми.

Для проведення атестації створюється екзаменаційна комісія, головою якої може бути призначений гарант освітньої програми, представник роботодавців (стейкхолдерів) або науково-педагогічний працівник у сфері обліку і оподаткування. До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали навчальний план першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Атестаційний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю передбачає виконання комплексу атестаційних завдань. Засобами оцінювання рівня сформованості програмних компетентностей та досягнення результатів навчання є тестові (теоретичні та розрахункові) та практичні завдання з обов'язкових навчальних дисциплін освітньої програми, які в сукупності забезпечують досягнення всіх програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою.

ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО ФОРМУЄ БЛОК ТЕСТОВИХ (ТЕОРЕТИЧНИХ) ЗАВДАНЬ

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як оцінка небезпек. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти Господарювання. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні чинники ризику. Основи здорового способу життя. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях. Застосування ризик-орієнтовного підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайної ситуації. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайній ситуації. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи виробничої безпеки. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Рекомендована література:

1. Гороховський С. Ю. Безпека життєдіяльності: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх спеціальностей. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 108 с. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=79489&lang=pl>.

2. Дикань С. А., Іваницька І. О. Безпека людини. Університетський курс [Текст] Human Secursty: підруч. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2019. 279 с. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/5966>.

3. Кошель В. І., Сав'юк Г. П., Дзундза Б. С. Основи охорони праці: навч. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2020, 182 с. URL: <http://surl.li/kiynuuj>.

4. Левченко О. Г., Землянська О. В., Праховнік Н. А., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : підруч. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 267 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/07b44994-8442-45cb-afbd-489e8325d23a/content>

5. Мелех Л. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4863>.

6. Пожарова О. В. Охорона праці: навч. посіб. Одеса. 2022. 86 с. URL: <https://biblio.nkatk.com/index.php/kataloh/zahalni-dystsypliny/291-ov-pozharova-okhorona-pratsi>.

7. Сокурєнко В., Бандурка О., Бортник С. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навч. посіб. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2021. 308 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/entities/publication/204903c5-c536-4497-85cb-28c68c4b2ede>.

8. Стиценко Т. Є., Пронюк Г. В., Сердюк Н. М., Хондак І. І. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с. URL: https://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf.

Іноземна мова (за професійним спрямуванням)

Починаємо бізнес. Бізнес стратегія. Ділові взаємовідносини. Попит і пропозиція. Виробництво. Ціноутворення. Гроші. Банківські рахунки. Позики. Витрати. Рахунки прибутків та збитків. Бухгалтерський цикл. Звіт про прибутки та збитки. Шахрайство. Банкрутство.

Рекомендована література:

1. Evans V., Dooly J., Wrighte S. Career Paths: Finance. Express Publishing 2011. 122 p.
2. Ніколаєнко Ю.О. Business English. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 148 с.
3. Mackenzie I. Financial with financial glossary. 2nd Edition. Heinle, 2014. 250 p.
4. Mackenzie I. English for the Financial Sector Student's Book. Cambridge University Press. 2008.
5. Гуменчук О. Є., Нагорний Я. В. Basics of Professional English for Finance, Banking and Insurance. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. 191 с.

Українська мова (за професійним спрямуванням).

Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Риторика і мистецтво презентації. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія.

Рекомендована література:

1. Вознюк Г. Л., Булик-Верхола С. З., Василюшин І. П. Українська мова (за проф. спрямуванням): посіб.-практикум. Львів, 2020. 324 с.
2. Голоюх Л. В. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Луцьк, 2022. 192 с.
3. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувач вищої освіти аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
4. Климова К. Я. Українська мова (за проф. спрямуванням): навч. посіб. для здобувачів вищої освіти та викл.-словесників. Житомир: Вид-во ПНУ, 2020. 260 с.
5. Підгурська В. Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
6. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.

Інформаційні системи і технології в обліку

Роль інформаційних систем і технологій в забезпеченні сталого розвитку підприємства. Організація автоматизованого обліку необоротних активів. Автоматизація обліку оборотних активів. Автоматизація обліку фінансово - розрахункових операцій. Автоматизація обліку праці та заробітної плати.

Автоматизація обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Рекомендована література:

1. Гончарук Я. А., Марушко Н. С., Лозовицький Д. С., Воляник Г. М. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 400 с.
2. Литвин В. В., Пасічник В. В., Шаховська Н. Б. Проектування інформаційних систем: навч. посіб. 2021. 380 с.
3. Мокієнко Т. В., Черненко К. В. Особливості, переваги та недоліки програмних продуктів («Універсал 7: ERP» та «BAS Бухгалтерія»). *Бухгалтерський облік як наука ; від основ до наукової картини світу*: колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. С. 222 – 234.
4. Плаксієнко В. Я., Назаренко І. М., Гаркуша С. А. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві : навч. посіб. / За ред. В. Я. Плаксієнка. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 252 с.
5. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. / В. М. Краєвський, Л. В. Титенко, Т. М. Паянок, Н. В. Параниця, С. В. Богдан. Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 288 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; т. 136). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspu/handle/doc/4487>.

Економічний контроль

Сутність економічного контролю його принципи та функції. Економічний контроль його види, предмет, суб'єкти та об'єкти. Методи, прийоми та форми ведення економічного контролю. Основи зовнішнього економічного контролю. Основи внутрішнього економічного контролю. Економічний контроль в обґрунтуванні механізму захищеності економічних інтересів підприємства.

Рекомендована література:

1. Гладченко, Л., Сивульська, Н., Волковський, Є. Незалежний державний фінансовий контроль в Україні на шляху до Євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2024 (66). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-96>
2. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.
3. Іванов О. Обов'язкове інформування, контроль та великі штрафи: як новий закон змінить правила захисту персональних даних. *Юридичний вісник України*. 2024. 16-29 лют. (№ 7-8) С. 10-12.
4. Михалків А. А., Косташ Т. В. Внутрішній контроль процесу господарювання: проблеми організації. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 61–65. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.1.61.
5. Мулик Я. І. Методичні та організаційні підходи до системи внутрішнього контролю на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 17-18. С. 28–38. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.17-18.28.
6. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Обліково-аналітична система суб'єктів господарювання: теоретичні аспекти, складові та методологічне забезпечення. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 78. С. 227–233

Соціально-економічна безпека

Соціально-економічна безпека: сутність і передумови формування. Ризик та його вплив на соціально-економічну безпеку підприємства. Організаційні та техніко-технологічні основи соціально-економічної безпеки підприємства. Інтелектуальна та кадрова складові соціально-економічної безпеки

підприємства. Інформаційна безпека підприємства. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека. Фінансова безпека. Політико-правова та екологічна складова соціально-економічної безпеки підприємства.

Рекомендована література:

1. Основи соціальної безпеки : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Кравченко Л. В. Умань : Візаві, 2022. 127 с.
2. Ситник Г. П. Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 103 с.
3. Соціально-економічна безпека : навч. посіб. / О. В. Безпалько, А. Д. Бергер, Т. М. Березянко, О. І. Драган, Л. М. Мазник, А. О. Левчук, О. М. Олійниченко, Л. І. Тертична, Н. М. Чеснік, О. А. Чигриненя [За заг. ред. О. І. Драган]. Київ : Кафедра, 2019. 277 с.
4. Онофрійчук О. П. Теоретичні основи економічної безпеки. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 2 (30). С. 375–386.
5. Онофрійчук О. П. Теоретичні основи соціально-економічної безпеки. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 6 (24). С. 131–143.
6. Потапюк І., Мазіленко С., Прусова М. Фінансово-економічна безпека як основа безпеки підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 2 (02). 156 - 160. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.2-26>.

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО ФОРМУЄ БЛОК ТЕСТОВИХ (РОЗРАХУНКОВИХ) ЗАВДАНЬ

Облік і звітність в оподаткуванні

Генезис податкової системи України та її функціонування з урахуванням принципів сталого розвитку Сутність податків і зборів, їх класифікація. Основні елементи. Суб'єкти податкової системи, їх права, обов'язки та відповідальність. Податок на прибуток: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність. Податок на додану вартість: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність. Податок на доходи фізичних осіб: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність. Екологічний податок: облік, розрахунки з бюджетом та податкова звітність у контексті цілей сталого розвитку. Податок на майно: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність. Єдиний податок: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність. Інші податки та збори: облік розрахунків з бюджетом та податкова звітність.

Рекомендована література:

1. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с. URL: <http://surl.li/onljpf>
2. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Сіренко О. В., Яковенко Р. Л. Податкова безпека підприємства: загрози та ризики. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3820/3855>
3. Облік і оподаткування господарських процесів підприємства: навчальний посібник / Н. Я. Зарудна, О. М. Кундеус, Т. А. Яковець. Тернопіль : КРОК, 2024. 430 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/50069>
4. Податкова політика підприємства : навчальний посібник / О. С. Іванишина, О. М. Герасименко, Т. В. Тучак, І. А. Прокопенко ; Державний податковий університет. Ірпінь : ДПУ, 2023. 158 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/1275>
5. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2628-20>.
6. Подолянчук О. А., Коваль Н. І., Гудзенко Н. М. Облікове забезпечення податкових

розрахунків сільськогосподарських товаровиробників: особливі операції: монографія.
 Видавництво ТОВ «Друк», 2022. 256 с. URL:
<http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/30984.pdf>

Облік у галузях економіки

Облік у будівництві. Облік туристичної діяльності. Облік в автотранспортних підприємствах. Облік у ресторанному господарстві. Облік готельного бізнесу. Облік в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків. Облік у торгівлі.

Рекомендована література:

1. Блакита Г. В., Гладій О. М., Дзюба О. М., Бровко О. Т. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. К. : Центр учб. літ., 2021. 288 с.
2. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності : підручник. 2-ге вид. К. : Центр учб. літ., 2022. 282 с.
3. Куцик П. О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. ; 2-ге вид. Львів : Магнолія 2006, 2024. 504 с.
4. Максимова В. Ф., Кузіна З. В., Стиренко Л. М., Степова Т. Г. Облік у галузях економіки : навч. посіб. / ред. В. Ф. Максимова. К. : Центр учб. літ., 2020. 496 с.

Управлінський облік

Мета, зміст і організація управлінського обліку. Класифікація і поведінка витрат. Методи обліку і калькулювання витрат. Склад витрат виробництва. Облік і калькулювання за повними витратами. Облік і калькулювання за змінними витратами. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Облік за центрами відповідальності. Бюджетування і контроль. Поняття, сутність та види управлінської звітності. Ідентифікація ризиків та їх оцінка.

Рекомендована література:

1. Атамас П. Й. Управлінський облік: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2020. 440 с.
2. Голов С. Ф. Управлінський облік: підручник. К.: Лібра, 2019. 400 с.
3. Гуцаленко Л. Управлінський облік: навч. посіб. К.ЦНЛ. 2020. 370 с.
4. Плаксієнко В., Яловега Л., Лега О., Прийдак Т., Мокієнко Т., Канцедал Н. Управлінський облік: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАУ, 2023. 338 с.
5. Методичні рекомендації з планування, калькулювання та обліку собівартості (робіт та послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text>
6. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р., № 318.
7. Управлінський облік і калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції: посібник / [Жук В.М., Шерстюк О.Л., Панадій О.П. та ін.] ; за ред. Шерстюка О.Л., Панадія О.П.. К.: ННЦ «ІАЕ», 2021. 144 с.
8. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Управлінські рішення : аналіз релевантності облікової інформації. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 74. С. 227–233.

Аудит

Сутність і предмет аудиту. Нормативне регулювання аудиторської діяльності. Методи аудиту. Аудиторський ризик та вимоги до його оцінювання. Планування аудиту. Аудиторські докази та робочі документи аудитора. Аудит фінансової звітності. Узагальнення і реалізація матеріалів аудиту.

Рекомендована література:

1. Дугар Т.Є., Левченко З.М., Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В. Федерація бухгалтерів і аудиторів як засіб фахового зростання професіоналів облікової справи. *Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу*: колективна монографія / за ред. Плаксієнка В. Я. К. : Центр учбової літератури, 2021. С. 296-305.
2. Кащена Н. Б., Наумова Т. А., Кашперська А. І. Аудит: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Видання доповнене та перероблене; за ред. Т. А. Наумова, А. І. Кашперська. Харків: ДБТУ, 2023. 259 с URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/42690>
3. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 260 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/19662>
4. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
5. Організація і методика аудиту : навч. посібник для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. А. Бержанір. Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/14630/2/Orh_i_metod_aud.pdf
6. Посібник з міжнародного контролю якості, аудиту, огляду, інших гарантій та супутніх послуг. IAASB. 22 січня 2024 р. URL: <https://www.iaasb.org/publications/2018-0>

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ, ЩО ФОРМУЄ БЛОК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Фінансовий облік

Основи побудови фінансового обліку. Облік грошових коштів. Облік дебіторської заборгованості. Облік поточних та довгострокових фінансових інвестицій. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів. Облік виробничих запасів.. Облік біологічних активів. Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань. Облік праці та її оплати. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів. Облік власного капіталу. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності

Рекомендована література:

1. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с. URL:<https://eprints.kname.edu.ua/62308/1/2021%2022%D0%9D%20%20%D0%9D%D0%86.pdf>
2. Єрмолаєва М. В., Тютюнник С. В., Дугар Т. Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 67. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/67-2022>
3. Крупка Я. Д. Фінансовий облік: підручник; 3-тє вид. перероб. і доп. / Я. Д. Крупка, З. В. Задороний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.

4. Левченко З. М., Тютюнник С. В., Єрмолаєва М. В. Організація бухгалтерського обліку, звітності й аналізу праці та її оплати. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 46. С. 106-112. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/46_2020_ukr/20.pdf

5. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навчальний посібник., Плаксієнко В. Я. та ін.; за заг. Ред. В. Я. Плаксієнко. Київ. 2020. 440 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf

6. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5229/1/%D0%A4%D1%9A%D0%90.pdf>

Звітність підприємств

Загальні вимоги до звітності підприємств. Баланс (Звіт про фінансовий стан). Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Примітки до річної фінансової звітності та порядок виправлення помилок у фінансових звітах. Зведена і консолідована звітність. Звітність суб'єктів малого підприємництва. Спеціалізована звітність підприємств. Статистична звітність.

Рекомендована література:

1. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Г 276 Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с. URL: <http://195.34.206.236/bitstream/123456789/2454/1/Гевлич%20І.%20МСФЗтаА.pdf>

2. Глушач Ю. С. Фінансова звітність за П(С)БО: навчально–методичний посібник . Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 88 с. URL: <https://tinyurl.com/yhyu3yh9>.

3. Єрмолаєва, М., Лега, О., Канцедал, Н. Податок на додану вартість: актуальні питання обліку розрахунків та звітності. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2024. (1 (10), С. 119-128. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/310>

4. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 67. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/67-2022>

5. Звітність підприємств: навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с. URL: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf

6. Іванчук Н. В. Звітність підприємств: навч. посіб. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с. URL: <https://tinyurl.com/y7b9f4cr>

Фінансовий аналіз

Теоретичні основи фінансового аналізу. Аналіз майна підприємства. Аналіз джерел формування капіталу підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз кредитоспроможності підприємства. Аналіз ділової активності підприємства. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства.

Рекомендована література:

1. Загурський О. М. Фінансовий аналіз: кредитно-модульний курс : навч. посіб. Київ :

Центр навчальної літератури, 2021. 472 с.

2. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 440 с.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

4. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.

5. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз підприємств: навч. посіб. [Електронне видання]. Полтава : ПДАУ, 2024. 350 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Підсумкова оцінка за атестаційний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю визначається як середньозважена оцінка за три блоки: 20 % – тестові завдання закритого типу (теоретичні), 30 % – тестові завдання закритого типу (розрахункові), 50 % – розв’язання комплексного практичного завдання. Максимальна кількість балів за кожен блок 100.

Шкала оцінювання: 4-х балова, 100-балова та ЄКТС

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ЄКТС</i>	<i>Оцінка за 4-х бальною шкалою</i>	<i>Пояснення критеріїв оцінювання</i>
90 – 100	A	відмінно	Теоретичний зміст дисциплін, що складають атестаційний екзамен, повністю засвоєний здобувачем вищої освіти. Необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом сформовані в повному обсязі. Усі навчальні завдання, передбачені програмою атестаційного екзамену, виконані без помилок або з однією незначною помилкою.
82 – 89	B	добре	Теоретичний зміст дисциплін, що є складовими атестаційного екзамену, повністю засвоєний. Необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані. Усі завдання, передбачені програмою атестаційного екзамену, виконані, при цьому якість виконання більшості з них оцінена високими балами, з незначними помилками (дві-три).
74 – 81	C		Теоретичний зміст дисциплін, які є частиною атестаційного екзамену, засвоєний в повному обсязі. Практичні навички роботи з навчальним матеріалом здебільшого сформовані. Всі завдання, визначені програмою атестаційного екзамену, виконані. Якість виконання завдань не оцінена на мінімальний бал. Декілька завдань виконано з помилками, серед яких є кілька незначних помилок або одна-дві значні.
64 – 73	D	задовільно	Теоретичний зміст дисциплін, що входять до атестаційного екзамену, засвоєний не повністю, але прогалини в знаннях не є суттєвими (системними). Практичні навички роботи з навчальним матеріалом здебільшого сформовані. Більшість навчальних завдань, передбачених програмою атестаційного екзамену, виконано, але деякі з них містять значні помилки.
60 – 63	E		Теоретичний зміст дисциплін, що складають атестаційний екзамен, засвоєний частково. Деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані. Частина завдань, передбачених програмою атестаційного екзамену, не виконана, або якість виконання деяких із них оцінена близькою до мінімального балу. Відповіді (усні чи письмові) є фрагментарними та непослідовними.

Оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до принципів академічної доброчесності, що включає контроль за її дотриманням та об'єктивне оцінювання результатів навчання. Під час атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю здобувачі повинні самостійно виконувати завдання, враховуючи індивідуальні потреби осіб з особливими освітніми потребами. Не допускаються: неповага до науково-педагогічних працівників, використання заборонених джерел інформації (підказок, чужих робіт, електронних пристроїв), а також отримання допомоги від сторонніх осіб або використання родинних чи службових зв'язків для покращення оцінки. Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету.

Процедура розгляду порушень академічної доброчесності відбувається згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності ПДАУ. Спеціальні та локальні акти з цього питання доступні на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ.